Dosarul nr. 2-23093425-08-3-29062023 (3-31/23)

D I S P O Z I T I V
H O T Ă R Â R E
Î N N U M E L E L E G I I

Dispozitivul hotărârii pronunțat public la data de 23 august 2023
Cererea de apel depusă la 19 septembrie 2023
Hotărâre integrală întocmită la data de 15 noiembrie 2023

23 august 2023 orașul Anenii Noi

Judecătoria Anenii Noi (sediul Central)
Instanţa de judecată, compusă din:
Preşedintele şedinţei,
judecătorul specializat pentru examinarea
acțiunilor în contencios administrative Olga Fiodorov
grefier Ana Ceban

examinând în ședință de judecată publică, acțiunea în contencios administrativ inițiată de Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului local Cobusca Nouă privind anularea deciziei Consiliului local Cobusca Nouă r-l Anenii Noi nr. 2/3 din 30 martie 2023 „Cu privire la modificarea Anexei nr. 4 a Deciziei Consiliului local Cobusca Nouă nr. 5/3 din 14 decembrie 2022 „Cu privire la aprobarea bugetului local Cobusca Nouă pentru anul 2023 în a II-a lectură”,-

a constatat:

La data de 29 iunie 2023, Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului local Cobusca Nouă, r. Anenii Noi, s. Cobusca Nouă cu privire la anularea Deciziei Consiliului local Cobusca Nouă, r. Anenii Noi nr. 2/3 din 30 martie 2023 „Cu privire la modificarea Anexei nr. 4 a Deciziei Consiliului Local Cobusca Nouă nr. 5/3 din 14 decembrie 2022 „ Cu privire la aprobarea bugetului local Cobusca Nouă pentru anul 2023 în a II-a lectură”.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că în cadrul efectuării controlului de legalitate a actelor administrative emise de autoritățile administraţiei publice locale, în conformitate cu prevederile art. 64 alin.(l) lit.a) din Legea nr.436 din 28 decembrie 2006 privind administraţia publică locală, pct. 9 alin.(2) lit. b) şi pct.13 lit. c) Regulamentul cu privire la organizarea şi funcţionarea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2009, s-au constatat circumstanţe în fapt şi în drept ce servesc temei de înaintare a prezentei acţiuni.

Reclamantul indică asupra faptului că la data de 30 martie 2023 Consiliul local Cobusca Nouă, r/1 Anenii Noi a adoptat Decizia nr. 2/3 ”Cu privire la modificarea Anexei nr.4 a Deciziei Consiliului Local Cobusca Nouă nr. 5/3 din 14 decembrie 2022 „Cu privire la aprobarea bugetului local Cobusca Nouă pentru anul 2023 în a II-a lectură”, prin care se modifică Anexa Nr. 4 (Cote ale impozitului și pe bunurile imobiliare) a Deciziei Consiliului Local Cobusca Nouă nr. 5/3 din 14 decembrie 2022 „Cu privire la aprobarea bugetului local Cobusca Nouă pentru anul 2023 în a II-a lectură” , după cum urmează:

1.1 La Capitolul I Impozitul Funciar, punctul 1:

1. Terenuri cu destinație agricolă: a) toate terenurile, altele decât cele destinate fanețelor şi păşunilor: - care au indici cadastrali - 1,5 lei pentru 1 grad - hectar se substituie cu - 1 leu pentru 1 grad - hectar;

Ca urmare a exercitării controlului asupra actului indicat, au fost constatate abateri de la prevederile legislației în vigoare.

Menționează că Decizia nr.2/3 din 30 martie 2023 nu a întrunit numărul necesar de voturi, deoarece potrivit Procesului Verbal total consilieri sunt 11, din ei prezenţi 9, respectiv pentru a întruni numărul necesar de voturi Decizia urma să fie votată cu cel puţin 6 voturi.

Reclamantul, reiterează la caz că conform art.68 alin. (l), (4) Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, care prevede că în cazul în care consideră că un act emis de autoritatea administraţiei publice locale este ilegal, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat notifică autorităţii locale emitente ilegalitatea actului controlat, cerînd modificarea sau abrogarea lui totală sau parţială.

Indică asupra faptului că în conformitate cu art.68 alin.(3) norma precitată anterior, în cazul în care, în termenul stabilit la alin.(3) autoritatea locală emitentă şi-a menţinut poziţia sau nu a reexaminat actul contestat, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat poate sesiza instanţa de contencios administrativ în termen de 30 de zile de la data primirii notificării refuzului de a modifica sau de a abroga actul contestat sau în cazul tăcerii autorităţii locale emitente în termen de 60 de zile de la data notificării cererii de modificare sau de abrogare a actului în cauză.

Reclamantul susține că respectând procedura prealabilă, Oficiul Teritorial Căuşeni al Cancelariei de Stat, la data de 10.05.2023 a notificat actul administrativ considerat ilegal, în conformitate cu art.68 alin.(3) Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, solicitând în termen de 30 zile, abrogarea Deciziei Consiliului local Cobusca Nouă, r/1 Anenii Noi nr. 2/3 din 30 martie 2023 „Cu privire la modificarea Anexei Nr. 4 a Deciziei Consiliului Local Cobusca Nouă nr. 5/3 din 14 decembrie 2022 „Cu privire la aprobarea bugetului local Cobusca Nouă pentru anul 2023 în a II-a lectură".

La data de 06.06.2023 CL Cobusca Nouă a publicat Decizia privind examinarea Notificării OT Căuşeni Nr. 1304/OT3- - 286 din 10.05.23 şi, potrivit pct. l al Deciziei 3/2 din 24.05.2023, a respins Notificarea OTC al Cancelariei de Stat. nr. 1304/OT3- 286 din 10.05. 2023 ca neîntemeiată.

Reclamantul pledează pentru anularea Deciziei Consiliului local Cobusca Nouă r. Anenii Noi, nr. 2/3 din 30 martie 2023 „Cu privire la modificarea Anexei nr. 4 a Deciziei Consiliului Local Cobusca Nouă nr. 5/3 din 14 decembrie 2022 „Cu privire la aprobarea bugetului local Cobusca Nouă pentru anul 2023 în a II-a lectură".

Prin urmare, reclamantul și-a întemeiat acțiunea pe prevederile art. 69 din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, art. 189, art. 196 alin. (1), art. 206 alin. (1) lit. e), art. 211, art. 212, art. 214 Cod Administrativ al Republicii Moldova nr. 116 din 19.07.2018, art. 166, 167, 192 alin. (2), art. 277 și art. 278 Cod de procedură civilă nr. 225 din 30.05.2003.

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) din 30 iunie 2023, a fost acordat pârâtului un termen de 15 zile din data recepționării prezentei încheieri, pentru prezentarea referințelor pe marginea admisibilității și temeiniciei acțiunii de contencios administrativ, inclusiv și dosarul administrativ (f.d. 30).

La data de 01 august 2023, reprezentantul pârâtului Consiliul local Cobusca Nouă, r. Anenii Noi Alexandru Cotorobai, a depus în adresa instanței dosarul administrativ, iar prin

cerere a solicitat atragerea în proces în calitate de terți mai multe întreprinderi agricole și locuitori ai s. Cobusca Nouă, deținători de terenuri agricole și anume: CPA „Aroma”, „Agrozincor” SRL, GȚ „Ceb-FARM”, „Vitalex-Agro” SRL, SC „Rasteii” SRL (f.d. 33).

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central), din 23 august 2023, a fost respinsă cererea reprezentantului Consiliului local Cobusca Nouă, r. Anenii Noi, Alexandru Cotorobai cu privire la atragerea în proces în calitate de terți: CPA „Aroma”, „Agrozincor” SRL, GȚ „Ceb-FARM”, „Vitalex-Agro” SRL, SC „Rasteii” SRL (f.d. 41-42).

În cadrul ședinței de judecată, reclamantul OT Căușeni al Cancelariei de Stat nu s-a prezentat. La data de 23 august 2023, prin intermediul poștei electronice a depus în adresa instanței cerere de examinare în lipsă a cauzei, cererea de chemare în judecată o susține integral (f.d. 39);

În cadrul ședinței de judecată, pârâtul Consiliul local Cobusca Nouă, r. Anenii Noi nu s-a prezentat deși în adresa acestuia a fost expediată o citație pe adresa oficială a primăriei însă nimeni din reprezentanți nu s-au prezentat (f.d. 38).

Audiind explicațiile reprezentantului pârâtului, analizând lucrările dosarului prin prisma art. 130 Cod de procedură civilă în coraport cu normele legale incidente speței, instanța de judecată concluzionează că acțiunea este întemeiată și urmează a fi admisă din următoarele considerente.

OTC al Cancelariei de Stat prin acțiunea în contencios administrativ depusă a solicitat anularea deciziei Consiliului local Cobusca Nouă r-l Anenii Noi nr. 2/3 din 30 martie 2023 „Cu privire la modificarea Anexei nr. 4 a Deciziei Consiliului local Cobusca Nouă nr. 5/3 din 14 decembrie 2022 „Cu privire la aprobarea bugetului local Cobusca Nouă pentru anul 2023 în a II-a lectură”.

Astfel, în sensul art. 206 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, reclamantul a formulat o acțiune în contestare.

În acord cu art. 207 alin. (1) și (2) Cod administrativ, instanţa verifică din oficiu dacă sânt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. Acţiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleaşi părţi, cu acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri de drept; b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunţat la acţiune sau şi-a retras acţiunea într-un litigiu între aceleaşi părţi, cu acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri de drept sau că între parţi s-a încheiat o tranzacţie de împăcare; c) la aceeaşi sau la altă instanţă de judecată se examinează o acţiune între aceleaşi părţi, cu acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri de drept; d) acţiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209; e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17; f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art.208; g) acţiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art.211 alin.(1) şi (2) şi art.212 alin.(1) şi reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanţa de judecată.

Dispozițiile legale citate enunță temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată formulată în instanța de contencios administrativ: I. prezența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, comunicat destinatarului; II. competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru

examinarea acțiunii în contenciosul administrativ; III. respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ; IV. respectarea procedurii prealabile; V. respectarea termenului de înaintare a acțiunii; VI. prezența unui drept vătămat căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă.

În acord cu art. 208 alin. (1) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

La rândul său, art. 209 alin. (1) Cod administrativ, reglementează că acţiunea în contestare şi acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia.

Art. 61 alin. (1) și (2) al Legii nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, activitatea autorităților administrației publice locale de nivelurile întâi și al doilea, precum și a celor din cadrul unității teritoriale autonome cu statut juridic special este supusă controlului administrativ în temeiul Constituției, al prezentei legi și al altor acte legislative. Controlul administrativ al activității autorităților administrației publice locale vizează respectarea Constituției, a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, a prezentei legi și a altor acte normative atât de către autoritățile administrației publice locale de nivelurile întâi și al doilea, cât și de către funcționarii acestora.

În accepțiunea art. 63 alin. (1) al Legii citate, de organizarea controlului administrativ al activității autorităților administrației publice locale este responsabilă Cancelaria de Stat, acesta fiind exercitat nemijlocit de Cancelaria de Stat sau de oficiile sale teritoriale, conduse de reprezentanții Guvernului în teritoriu.

În conformitate cu art. 68 alin. (1)-(4) al Legii nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, în cazul în care consideră că un act emis de autoritatea administrației publice locale este ilegal, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat notifică autorității locale emitente ilegalitatea actului controlat, cerând modificarea sau abrogarea lui totală sau parțială. În cazul exercitării controlului obligatoriu al legalității, sesizarea oficiului teritorial al Cancelariei de Stat trebuie făcută într-un termen de 30 de zile de la data primirii copiei de pe act. În termen de 30 de zile de la data primirii notificării, autoritatea locală emitentă trebuie să modifice sau să abroge actul contestat. În cazul în care, în termenul stabilit la alin.(3), autoritatea locală emitentă și-a menținut poziția sau nu a reexaminat actul contestat, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat poate sesiza instanța de contencios administrativ în termen de 30 de zile de la data primirii notificării refuzului de a modifica sau de a abroga actul contestat sau în cazul tăcerii autorității locale emitente în termen de 60 de zile de la data notificării cererii de modificare sau de abrogare a actului în cauză.

Totodată, decizia Consiliului local Cobusca Nouă r-l Anenii Noi nr. 2/3 „Cu privire la modificarea Anexei nr. 4 a Deciziei Consiliului local Cobusca Nouă nr. 5/3 din 14 decembrie 2022 „Cu privire la aprobarea bugetului local Cobusca Nouă pentru anul 2023 în a II-a lectură”, a fost adoptată la 30 martie 2023, notificarea OTC al Cancelariei de Stat adresată Consiliului local Cobusca Nouă r-l Anenii Noi, datează cu 10 mai 2023, iar cererea de chemare în judecată a fost depusă la 29 iunie 2023, cu respectarea termenului de 60 zile de la data notificării cererii de abrogare a actului administrativ.

Instanța de judecată subliniază că, prezenta acțiune a fost formulată de Cancelaria de Stat, prin intermediul oficiului teritorial competent, în vederea exercitării controlului de stat asupra

activității administrației publice locale, în temeiul art. 63 alin. (1) al Legii nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală.

Astfel, instanța de judecată concluzionează că acțiunea este admisibilă.

Totodată, instanța de judecată va conchide despre temeinicia pretențiilor formulate de reclamant, astfel că acțiunea urmează a fi admisă.

În condițiile art. 224 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sunt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale.

Conform art. 93 Cod administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

În concordanță cu art. 218 Cod administrativ, examinarea și soluționarea în fond a acțiunii în contencios administrativ are loc conform prevederilor Codului de procedură civilă, cu următoarele excepţii: a) examinarea și soluţionarea acţiunii în contencios administrativ are loc în şedinţă publică, iar în cazuri de excepţie stabilite de lege – în şedinţă închisă. Participanţii la proces se citează; în citaţie se comunică locul, data și ora şedinţei. Dacă participanţii la proces convin de comun acord, examinarea și soluţionarea acţiunii în contencios administrativ are loc în procedură scrisă; b) instanţa de judecată acceptă probele prezentate după termenul stabilit în faza de pregătire pentru examinarea în fond a acţiunii în contencios administrativ, numai dacă participanţii la proces justifică și probează imposibilitatea prezentării probelor în termenul stabilit de instanţă; c) participanţii la proces care s-au prezentat cel puţin o dată în şedinţa de judecată pe parcursul examinării acţiunii în contencios administrativ sau au efectuat acte de procedură în contextul examinării acţiunii în contencios administrativ nu pot invoca lipsa citaţiei pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară; d) neprezentarea la şedinţa de judecată, fără motive temeinic justificate, a participanţilor și/sau a reprezentanţilor lor nu împiedică soluţionarea acţiunii în contenciosul administrativ.

În consonanță cu art. 219 Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanţa de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanţa de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanţii la proces. Instanţa de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretenţiilor din acţiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanţii la proces. Instanţa de judecată poate avea o discuţie juridică cu participanţii la proces sau poate da în scris indicaţii cu privire la situaţia de drept a cauzei examinate.

În acord cu art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

În corespundere cu art. 118 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor și obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a

cauzei sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile și obiecţiile părţilor și ale altor participanţi la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În baza art. 121 din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar art. 122 din Codul de procedură civilă prevede că, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

Astfel, s-a constatat că la data de 30 martie 2023 Consiliul local Cobusca Nouă, r. Anenii Noi a adoptat Decizia nr. 2/3 „Cu privire la modificarea Anexei nr. 4 a Deciziei Consiliului Local Cobusca Nouă nr. 5/3 din 14 decembrie 2022 „Cu privire la aprobarea bugetului local Cobusca Nouă pentru anul 2023 în a II-a lectură", prin care se modifică Anexa nr. 4 (Cote ale impozitului și pe bunurile imobiliare) a deciziei Consiliului Local Cobusca Nouă nr. 5/3 din 14 decembrie 2022 „Cu privire la aprobarea bugetului local Cobusca Nouă pentru anul 2023 în a II-a lectură" (f.d. 4).

Respectiv, la ședința ordinară a consiliului Local Cobusca Nouă din 30 martie 2023, având în ordinea de zi propunerea cu privire la modificarea Anexei nr. 4 a Deciziei Consiliului Local Cobusca Nouă nr. 5/3 din 14 decembrie 2022 „Cu privire la aprobarea bugetului local Cobusca Nouă pentru anul 2023 în a II-a lectură, prin decizia nr. 2/3 din 30 martie 2023 „Cu privire la modificarea Anexei nr. 4 a Deciziei Consiliului Local Cobusca Nouă nr. 5/3 din 14 decembrie 2022 „Cu privire la aprobarea bugetului local Cobusca Nouă pentru anul 2023 în a II-a lectură", în contextul modificărilor operate prin Legea nr. 356 din 29 decembrie 2022 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 456-459, art. 813) în Titlul VI al Codului Fiscal și Legea pentru punerea în aplicare a Titlului VI din Codul Fiscal nr. 1056/2000, în vigoare din 01.01.2023, prevederilor art. 18 Legii RM nr. 100/2017 cu privire la actele normative, legii nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind Administrația publică locală, luând în considerație Avizul comisiei consultative de specialitate, Consiliul Local Cobusca Nouă, cu 5 voturi pro și 4 voturi contra a decis modificarea Anexei nr. 4 (Cote ale impozitului și pe bunurile imobiliare) a Deciziei Consiliului Local Cobusca Nouă nr. 5/3 din 14 decembrie 2022 „Cu privire la aprobarea bugetului local Cobusca Nouă pentru anul 2023 în a II-a lectură". Astfel la capitolul I Impozitul Funciar, punctul 1. Terenuri cu destinație agricolă: a) toate terenurile, altele decât cele destinate fânețelor și pășunilor: care au indici cadastrali – 1,5 lei pentru 1 grad – hectar se substituie cu 1 leu pentru 1 grad – hectar (f.d. 4).

Prin notificarea nr. 1303/OT_3-286 din data de 10 mai 2023, Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat în temeiul prevederilor art. 68 alin. (1) și (2) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, precum și pct. 9 subct. 2 lit. a) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2009, a solicitat Consiliului local Cobusca Nouă, r. Anenii Noi, abrogarea Deciziei Consiliului local Cobusca Nouă, r. Anenii Noi nr. 2/3 din 30 martie 2023 „Cu privire la modificarea anexei nr. 4 a deciziei Consiliului Local Cobusca Nouă nr. 5/3 din 14 decembrie 2022 „Cu privire la aprobarea bugetului local Cobusca Nouă pentru anul 2023 în a II-a lectură", ca fiind ilegală (f.d. 7).

Prin Decizia nr. 3/2 din 24 mai 2023 cu privire la examinarea Notificării nr. 1303/OT_3-286 din 10 mai 2023 privind Decizia Consiliului Local Cobusca Nouă nr. 2/3 din 30 martie 2023

„Cu privire la modificarea anexei nr. 4 a Deciziei Consiliului Local Cobusca Nouă nr. 5/3 din 14 decembrie 2022 „Cu privire la aprobarea bugetului local Cobusca Nouă pentru anul 2023 în a II-a lectură", a fost respinsă Notificarea Oficiului Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat nr. 1303/OT_3-286 din data de 10 mai 2023 și a fost menținută în vigoare Decizia Consiliului Local Cobusca Nouă nr. 2/3 din 30 martie 2023. (f.d. 6).

În conformitate cu art. 2 alin. (2) Cod administrativ, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

Articolul 14 alin. (1), (2) lit. b), c) și e) al Legii privind administrația publică locală stabilește că, consiliul local are drept de iniţiativă şi decide, în condiţiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepţia celor care ţin de competenţa altor autorități publice. Pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi stabilite la art.4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local realizează următoarele competențe: administrează bunurile domeniului public și ale celui privat ale satului (comunei), orașului (municipiului); decide în privința actelor juridice de administrare privind bunurile domeniului public al satului (comunei), orașului (municipiului), după caz, precum şi privind serviciile publice de interes local, în condițiile legii; decide atribuirea și schimbarea destinației terenurilor proprietate a satului (comunei), orașului (municipiului), după caz, în condițiile legii și alte competențe stabilite de lege.

Potrivit art. 19 din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, stabilește caracterul deliberativ al ședinței, astfel:

(1) Prezenţa consilierilor la şedinţa consiliului local este obligatorie.

(2) Şedinţa consiliului local este deliberativă dacă la ea sînt prezenţi majoritatea consilierilor aleşi.

(3) În realizarea competenţelor sale, consiliul local adoptă decizii cu votul majorităţii consilierilor prezenţi, cu excepţia cazurilor în care legea sau regulamentul consiliului cere un număr mai mare de voturi. În cazul parităţii de voturi, nu se adoptă nici o decizie, dezbaterile fiind reluate în şedinţa următoare.

(4) Deciziile privind aprobarea bugetului local, administrarea bunurilor proprietate a satului (comunei), oraşului (municipiului), stabilirea cuantumului taxelor şi impozitelor locale, planificarea dezvoltării localităţilor şi amenajării teritoriului, asocierea cu alte consilii, instituţii publice din ţară sau din străinătate se adoptă cu votul majorităţii consilierilor aleşi.

(5) Deciziile privind inițierea revocării primarului și privind amalgamarea voluntară cu alte unități administrativ-teritoriale se adoptă cu votul a două treimi din numărul consilierilor aleși.

Astfel, în urma analizei procesului-verbal nr. 2 din 30 martie 2023 al ședinței ordinare a consiliului Local Cobusca Nouă, instanța de judecată constată cu certitudine faptul că din numărul total de membrii ai Consiliului local – 11 consilieri, la ședință au fost prezenți doar 9 membrii, 2 membrii fiind absenți (f.d. 10).

Tot aici, instanța de judecată atrage atenția asupra faptului că potrivit procesului-verbal sus menționat, decizia nr. 2/3 din 30 martie 2023 „Cu privire la modificarea Anexei nr. 4 a Deciziei Consiliului Local Cobusca Nouă nr. 5/3 din 14 decembrie 2022 „Cu privire la aprobarea bugetului local Cobusca Nouă pentru anul 2023 în a II-a lectură" a fost adoptată cu 5 voturi pro și 4 voturi contra (f.d. 23).

În urma celor expuse, rezultă cert faptul că Decizia nr. 2/3 din 30 martie 2023 nu a întrunit numărul necesar de voturi, la ședință fiind prezenți 9 consilieri din 11, decizia urma să fie aprobată cu minim 6 voturi.

La fel, în urma analizei dosarului administrativ și anume a procesului-verbal al ședinței extraordinare a Consiliului Local Cobusca Nouă nr. 3 din 24 mai 2023 (f.d 23), instanța de judecată constată faptul că în mod greșit a fost menținută în vigoare Decizia nr. 2/3 din 30 martie 2023 prin punerea la vot în mod repetat a Deciziei.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 14, 19 din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, Consiliul Local Cobusca Nouă, urma să ia act de notificare, să abroge decizia nr. 2/3 din 30 martie 2023 și să aprobe o altă decizie, or, faptul că decizia din 24 mai 2023 a fost adoptată cu 6 voturi pro, 3-contra, și 1-abținut nu remediază încălcarea admisă la emiterea deciziei nr. 2/3 din 30 martie 2023 ,,Cu privire la modificarea Anexei nr. 4 a Deciziei Consiliului Local Cobusca Nouă nr. 5/3 din 14 decembrie 2022 ,,Cu privire la aprobarea bugetului local Cobusca Nouă pentru anul 2023 în a II-a lectură".

Raportând cadrul legal dat la circumstanțele faptice ale cauzei, instanța de judecată reține că, Consiliul local Cobusca Nouă la emiterea actului administrativ contestat nu a ținut cont de rigorile impuse de lege și nu și-a motivat decizia, în partea nerespectării procedeului de emitere a deciziei prevăzut expres de lege.

Astfel, instanța de judecată subliniază că Titlul III din Codul administrativ, stabilește formalitățile și procedura pentru emiterea actelor administrative, cu indicarea condițiilor de fond și formă pentru aceasta și respectiv, sancțiunea ce survine în cazul nerespectării acestora. Motivarea fiind unul din elementele de bază ale un act administrative.

În acest sens art. 118 alin. (1) și (2) Cod administrativ indică că, motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere și la argumentele expuse în cadrul audierii. Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde: a) motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul; b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreționar, dacă este cazul; c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului etc.

În accepțiunea art.118 alin. (3) Cod administrativ, motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual și condiționează legalitatea acestuia.

Art.119 alin. (1)-(4) din Codul administrativ statuează că, conținutul unui act administrativ individual trebuie să fie suficient de cert. Un act administrativ individual poate fi emis în scris, verbal sau prin comportament concludent. Forma actului administrativ individual este aleasă de autoritatea publică care emite actul administrativ în baza dreptului discreționar corespunzător obligațiilor sale. La cererea unui participant , actul administrativ individual emis verbal este confirmat în scris în termen de o săptămână. Cererea se depune în decursul unei luni de la comunicarea actului administrativ. Autoritatea publică poate elibera o confirmare scrisă şi din oficiu.

Conform art.31 din Codul administrativ, actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate.

Norma de la art.32 alin. (1) și (2) Cod administrativ statuează că, procedura administrativă se structurează astfel încât participanții să poată înțelege fiecare etapă a procedurii. Dacă este necesară contribuția unui participant, acestuia i se comunică neîntârziat, într-un limbaj clar și ușor de înțeles, acțiunile care trebuie întreprinse. În condițiile legii, autoritățile publice trebuie să asigure participarea neîngrădită la procedura administrativă a persoanelor interesate.

Totodată, art.2 alin. (2) din Codul administrativ stabilește că, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

La caz, instanța reține că, actul administrativ individual contestat a fost emis cu încălcarea procedeului de adoptare a actului administrativ, or, dispoziția art. 19 alin. 4 din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală stabilește expres că deciziile privind stabilirea cuantumului taxelor și a impozitelor locale se adoptă cu votul majorității consilierilor aleși.

Astfel, în contextul raționamentelor evidențiate *supra*, instanța de judecată conchide asupra ilegalității și netemeiniciei deciziei Consiliului local Cobusca Nouă, r/l Anenii Noi nr. 2/3 din 30 martie 2023 „Cu privire la modificarea Anexei nr. 4 a Deciziei Consiliului Local Cobusca Nouă nr. 5/3 din 14 decembrie 2022 „Cu privire la aprobarea bugetului local Cobusca Nouă pentru anul 2023 în a II-a lectură", urmând a fi anulată.

Concluzia instanței se întemeiază și pe faptul că, la emiterea deciziei nu a fost respectată procedura emiterii actului administrativ, din materialele cauzei cert rezultând că din 11 consilieri la ședință a fost prezenți 9 dintre care pro au votat 5 persoane iar contra 4, deși erau necesare 6 voturi pro.

În final instanța de judecată notează că nu este justificat actul administrativ individual emis de autoritatea publică locală, aceasta deoarece autoritatea publică locală la emiterea deciziei contestate nu a ținut cont de principiul legalității (art. 21 cod administrativ), de principiul bunei-credințe (art. 24 Cod administrativ), de principiul imparțialității (art. 25 Cod administrativ), de eficiența (art. 28 Cod administrativ), de proporționalitate (art. 29 Cod administrativ), de motivare (art. 31 Cod administrativ), de principiul comprehensibilității și transparenței acțiunilor autorității publice (art. 32 Cod administrativ) și de principiul comunicării (art. 33 Cod administrativ).

Reieșind din circumstanțele de fapt constatate supra, coroborate cu normele de drept relevante situației din speță și având în susținere art. 224 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, instanța de judecată consideră necesar a admite acțiunea depusă de Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat.

În conformitate cu art. art. 219, 224 alin.(1) lit. a), 225, 226, 229 și 232 ale Codului administrativ, instanța de judecată,-

h o t ă r ă ş t e:

Acțiunea de contencios administrativ inițiată de Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului local Cobusca Nouă privind anularea deciziei Consiliului local Cobusca Nouă r-l Anenii Noi nr. 2/3 din 30 martie 2023 „Cu privire la modificarea Anexei nr. 4 a Deciziei Consiliului local Cobusca Nouă nr. 5/3 din 14 decembrie 2022 „Cu privire la aprobarea bugetului local Cobusca Nouă pentru anul 2023 în a II-a lectură" se admite integral.

Se anulează decizia Consiliului local Cobusca Nouă r-l Anenii Noi nr. 2/3 din 30 martie 2023 „Cu privire la modificarea Anexei nr. 4 a Deciziei Consiliului local Cobusca Nouă nr. 5/3 din 14 decembrie 2022 „Cu privire la aprobarea bugetului local Cobusca Nouă pentru anul 2023 în a II-a lectură”.

Se explică părţilor că instanţa de judecată va întocmi hotărârea integrală dacă participanţii la proces, în termen de 15 zile de la pronunţarea dispozitivului hotărârii, solicită în mod expres acest lucru. Termenul de 15 zile este un termen de decădere.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la ziua pronunţării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central).

Preşedintele şedinţei,
judecătorul specializat pentru examinarea
acțiunilor în contencios administrativ **Olga Fiodorov**